

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Podelska J.: Spółdzielczość rolnicza w Polsce

Źródło:

Polska Gospodarcza Rok 20 1939 zeszyt 1, strony 24-26

Artykuł udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt.

„Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39«
H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

podczas gdy w analogicznym okresie 1937 r. 383 056 q—zł 85 902 tys., redukcja wynosi więc 37%. Grupa lnu w tym wywozie stanowi 109 846 q wartości zł 15 144 tys. (w 1937 r. 182 111 q—zł 22 795 tys.), co stanowi zmniejszenie o zł 7 651 tys. Na eksport włókienniczy przetwórczy przypada w 1938 r. zł 48 335 tys. (w 1937 r.—zł 63 107 tys.).

W zakresie grupy lnu w 1938 r. wyeksportowano (w tys. zł): słomy lnianej—61 (w 1937 r.—167), lnu międlonego—1 259 (3 358), lnu

trzebanego—2 330 (4 128), lnu czesanego—967 (1 307), pakul lnianych—5 834 (8 926), wyczesków pakul, wytrzępków konopnych—35 (199). Przędza lniana wykazuje w omawianym okresie wzrost do zł 1 508 tys. (w 1937 r.—zł 1 287 tys.), natomiast w tkaninach nadal zaznacza się spadek, w wyniku czego wywóz tych tkanin wyniósł zaledwie zł 1 237 tys.—wobec zł 2 754 tys. w 1937 r.

St. W.

ROLNICTWO

SPÓŁDZIELCZOŚĆ ROLNICZA W POLSCE

Przedstawiony w niniejszym artykule ogólny obraz spółdzielczości rolniczej według stanu z końca 1935 r. opiera się całkowicie na danych, zawartych w zeszycie 66 „Statystyki Polski” — Seria C: „Statystyka ruchu spółdzielczego w Polsce”.

Bidając rozwój spółdzielni rolniczych w ciągu ubiegłych 10 lat, musimy stwierdzić, że podzieliły one los wszystkich polskich spółdzielni. Poważny wzrost ich liczba następuje w latach 1927÷29, w okresie dobrej koniunktury gospodarczej. Po osiągnięciu punktu kulminacyjnego w 1931 r. liczba spółdzielni zaczyna stopniowo spadać, aby w 1935 r. uzyskać znowu wyżkę. Rok 1936 przynosi dalszą znaczną poprawę, a liczba 12 058 jest ostatnią z obliczonych, a zarazem najwyższą w szeregu kolejnych lat. Trzyletni (1932÷34) okres kryzysowy zakończył się, a lata obecne kontynuują pomyślny rozwój spółdzielczości.

Tabl. I Liczba spółdzielni rolniczych w Polsce

Grupy województw ¹⁾	Liczba spółdzielni ogółem	Liczba spółdzielni rolniczych	Spółdz. rolnicze w % ogółu spółdzielni	Liczba spółdzielni roln. na 1 km ²	Liczba gospodarstw rolnych, przypadających na 1 spółdz. roln.
Zachodnie	1 542	987	64	47	172
Centralne	2 768	1 312	47	80	746
Wschodnie	1 921	1 217	63	128	822
Południowe	5 171	4 334	84	18	241
Ogółem	11 402	7 850	69	40	407

W roku 1935, jak wykazuje tabl. I, na terenie całej Polski znajdowało się 7 850 spółdzielni rolniczych, co stanowiło 69% ogółu spółdzielni. Stosunek ten odpowiada mniej więcej odsetkowi ludności rolniczej w Polsce. Najmniej procentowo spółdzielni rolniczych wykazują województwa centralne, skupiające dużą liczbę ludności rolniczej. Tylko częściowo można ten stan rzeczy wytłumaczyć udziałem Warszawy. Po wyłączeniu wszystkich spółdzielni warszawskich procent spółdzielni rolniczych w województwach centralnych wzrasta

Tabl. II

Typy spółdzielni rolniczych

Grupy województw	Spółdzielnie rolnicze ogółem	Spółdz. kredytowe		Spółdz. roln.-handl.		Spół. roln.-spoż.		Spółdz. mleczarskie		Spółdz. inne	
		liczba	% ogółu roln.	liczba	% ogółu roln.	liczba	% ogółu roln.	liczba	% ogółu roln.	liczba	% ogółu roln.
Zachodnie	987	497	50	218	23	—	—	177	18	95	9
Centralne	1 312	759	58	58	4	36	3	445	34	14	1
Wschodnie	1 217	693	57	40	3	257	21	211	18	16	1
Południowe	4 334	1 586	37	36	1	2 293	53	383	8	36	1
Ogółem	7 850	3 535	45	352	4	2 586	33	1 216	16	161	2

Spółdzielnie rolnicze dzielą się na następujące typy: kredytowe, rolniczo-handlowe, rolniczo-spożywcze, mleczarskie i inne. Patrząc na

¹⁾ Woj. zachodnie: poznańskie, pomorskie i śląskie; woj. centralne: warszawskie z m. st. Warszawa, łódzkie, kieleckie, lubelskie; woj. wschodnie: białostockie, wileńskie, nowogrodzkie, poleskie i wołyńskie; woj. południowe: krakowskie, lwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie.

tylko o 5%. Liczba spółdzielni, przypadająca na województwa zachodnie, jest nominalnie najniższa. Nie świadczy ona jednak o słabym rozwoju spółdzielczości, jakby się zdawało na pozór. Stosunek ilości spółdzielni do liczby gospodarstw rolnych jest dla województw zachodnich najlepszy, bowiem 1 spółdzielnia przypada tylko na 172 gospodarstwa, gdy w województwach wschodnich—na ilość prawie 5 razy większą. Gospodarstwa na zachodzie Polski są przy tym większe i zamożniejsze; spółdzielnia jest tam instytucją, reprezentującą poważne interesy gospodarcze, gdy na wschodzie Polski spółdzielnia—to jednostki gospodarczo słabe. Jako dowód można zestawiać kilka charakterystycznych danych dla woj. poznańskiego i poleskiego: liczba pracowników, zatrudnionych w spółdzielniach rolniczych woj. poznańskiego, wynosi 1 825 osób, gdy w woj. poleskim—179; krowy, zgłoszone do spółdzielni mleczarskich wg stanu na dz. 31/XII 1935 r.—w woj. poznańskim 65 tys., w woj. poleskim 15 tys.; wartość towarów, sprzedanych przez spółdzielnie rolnicze—w woj. poznańskim zł 95 tys., w woj. poleskim zł 3 tys. W stosunku do powierzchni, zajętej przez woj. zachodnie, liczba spółdzielni również nie jest mała. Rozmieszczenie terytorialne niewiele odbiega od przeciętnej dla całej Polski, czyli jest dosyć dogodne. Ta ostatnia kwestia nie wydaje się błahą, bowiem w warunkach wiejskich odległość odgrywa dużą rolę, i gospodarstwa, daleko położone od spółdzielni, na pewno nie będą z nią utrzymywały ożywionych stosunków handlowych.

Najgęstsza sieć spółdzielni rolniczych spotykamy w województwach południowych. Wykazują one przy tym korzystny stosunek do ilości gospodarstw, o wiele lepszy od liczb dla woj. centralnych i wschodnich. Ze względu na to, że 53% ogólnej ilości spółdzielni rolniczych na tym terytorium stanowią spółdzielnie rolniczo-spożywcze — nie dowodzi to specjalnie dobrego rozwoju rolnictwa i spółdzielczości rolniczej. Najmniej spółdzielni w stosunku do powierzchni i ilości gospodarstw przypada na woj. wschodnie, co można wytłumaczyć przede wszystkim niskim stanem kultury i oświaty. Gospodarstwa, czyli według określenia G. U. S. zespoły rodzinne—są samowystarczalne, potrzeba wymiany istnieje w małym stopniu. Brak kultury rolnej, zła komunikacja, słabo rozwinięty zmysł społeczny—odgrywają tu również niemałą rolę.

tabl. II, stwierdzamy od razu przewagę ilościową spółdzielni kredytowych. Wyraźny to objaw znanego u nas zjawiska, że rolnictwo jest w złych warunkach finansowych i potrzebuje ciągle dopływu gotówki. Spółdzielnie te rozwijają się zresztą w paradoksalnych warunkach, ponieważ wkłady ich maleją (rolnik na ogół nie ma możliwości oszczędzać, a przy tym jest zniechęcony dawnymi niepowodze-

niami), a pożyczki rosną. Ilość spółdzielni powiększa się, ponieważ są one konieczne potrzebne. Charakterystyczny objaw—że lata kryzysowe, a zwłaszcza 1933 r., wykazują największą liczbę spółdzielni kredytowych, i dopiero w 1934 r. następuje spadek ilości tego typu spółdzielni. Gdy liczba innych spółdzielni rolniczych maleje już w 1932 r., kredytowe spadkowi jeszcze nie podlegają.

Spółdzielnie kredytowe są rozmieszczone równomiernie na terenie całego Państwa. Najmniejszy ich procent przypada na województwa południowe, odznaczające się olbrzymią ilością spółdzielni spożywczych. Spółdzielnie rolniczo-spożywcze—to druga co do wielkości grupa spółdzielni rolniczych, a uczestnictwo woj. południowych wyraża się ilością 2 293 spółdzielni, co stanowi przeszło 88% wszystkich spółdzielni rolniczo-spożywczych. Ten typ spółdzielni charakterystyczny jest dla związków ukraińskich i ruskich.

Spółdzielnie mleczarskie dominują w woj. centralnych, co trzeba chyba tłumaczyć oddziaływaniem wielkich miast, jak Warszawa i Łódź. Największy rozwój spółdzielni mleczarskich przypada na 1928 r. Później liczba ich spada w latach kryzysowych, a dopiero omawiany

Tabl. III Spółdzielnie wg typów i ugrupowań narodowościowych

Typy spółdzielni rolniczych	Ogółem	Polskie		Ukraińskie i ruskie		Niemieckie	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%
Kredytowe	3 535	2 712	77	485	14	338	9
Rolniczo-handlowe	352	178	51	—	—	166	47
Rolniczo-spożywcze	2 586	397	15	2 189	85	—	—
Mleczarskie	1 216	979	81	128	11	109	8
Inne	161	63	39	26	16	69	43
Razem	7 850	4 329	55	2 828	36	682	9

Tabl. III przedstawia spółdzielnie wg typów i ugrupowań narodowościowych. W stosunku do liczby ogółu mieszkańców danej narodowości w Polsce zbyt mało spółdzielni przypada na związki polskie, a bardzo dużo na związki ukraińskie i ruskie. Te ostatnie, jak to już wyżej zostało powiedziane, grupują przeważnie spółdzielnie spożywcze; do związków ukraińskich i ruskich należy też dużo spół-

rok 1935 wykazuje lepszą sytuację spółdzielczości mleczarskiej. Niezależnie od stanu ilościowego w ciągu ostatnich lat podnosi się mleczarstwo jakościowo.

Spółdzielnie rolniczo-handlowe posiada Polska bardzo niewiele. Stanowią one tylko 4% ogółu spółdzielni rolniczych. Większość ich, bo prawie 62%, przypada na województwa zachodnie. Ta duża stosunkowo liczba spółdzielni rolniczo-handlowych świadczy o wyższej kulturze rolnej naszych województw zachodnich. Najwięcej też na woj. zachodnie przypada spółdzielni rolniczych, ujętych w rubryce „inne”. Są to spółdzielnie zakupu i zbytu, specjalne, przetwórcze, pomocnicze itp. Na wzrost tych spółdzielni trzeba zwrócić baczną uwagę, bowiem świadczą one dobrze o rozwoju i zróżniczkowaniu naszej spółdzielczości. Spośród wielu spółdzielni o zadaniach specjalnych można wyliczyć np. 15 spółdzielni skupu i zbytu bydła i trzody chlewnej, 5 ogrodniczo-rolniczych, 2 rybaków-rolników, 7 pastwiskowych, 5 spółdzielni rzeźników, 2 suszarnie płatków ziemniaczanych itd.

dzielni mleczarskich, oprócz bowiem wymienionych 128 wiele z nich wchodzi, jako oddziały, w skład spółdzielni rolniczo-spożywczych. Rolnicze spółdzielnie niemieckie wykazują również duży stan posiadania w stosunku do liczby mieszkańców tej narodowości w Polsce. Warto zanotować przy tym zróżniczkowanie ich specjalności.

Tabl. IV

Członkowie spółdzielni rolniczych

Grupy województw	Członkowie spółdzielni ogółem	Członkowie spółdz. rolniczych		Członkowie spółdz. rolniczych w % ogółu ludności roln.	Członków na 1 spółdz. rolniczą	Gospodarstw na 1 członka spółdz.
		tysięcy	% ogółu człon.			
Zachodnie	294	76	25	8	77	2
Centralne	674	314	47	6	239	3
Wschodnie	434	291	67	6	239	3
Południowe	1 266	913	72	18	210	1
Ogółem	2 668	1 594	60	10	203	2

Członkowie spółdzielni rolniczych stanowią w Polsce 60% ogółu członków, należących do spółdzielni. Procent ten nie wiele odbiega od procentu ludności rolniczej. Najmniejszą liczbę członków spółdzielni rolniczych w stosunku do ogółu spółdzielców posiadają województwa zachodnie. Sprawia to na pozór wrażenie słabego rozwoju spółdzielczości rolniczej. Jak wskazuje jednak ta sama tabl. IV, stosunek członków spółdzielni rolniczych do ludności rolniczej i do liczby gospodarstw rolnych jest tam lepszy niż w woj. centralnych i wschodnich. Wprawdzie liczba członków w poszczególnych spółdzielniach wydaje się małą w porównaniu z przeciętnymi dla innych województw, ale—jak to już wyżej zostało powiedziane—członkowie ci reprezentują większą siłę gospodarczą.

Jeśli chodzi o woj. centralne i wschodnie, liczby, charakteryzujące stan spółdzielczości, wykazują w tabl. IV zadziwiające podobieństwo. Zbliżona liczba członków spółdzielni rolniczych, ten sam stosunek członków spółdzielni rolniczych do ludności rolniczej i ogółu gospodarstw, identyczna liczba członków, przypadająca na 1 spółdzielnię.

Z powodu istnienia dużych miast zrozumiały jest niższy w woj. centralnych procent spółdzielni rolniczych.

Największą liczbę ogółu członków, a wśród nich najwięcej członków spółdzielni rolniczych wykazują województwa południowe. Stosunek ich do ogółu ludności rolniczej przewyższa tu o wiele liczbę dla innych województw, a także przeciętną dla całej Polski, i charakteryzuje najlepiej zainteresowanie społeczeństwa ruchem spółdzielczym. Ten stan rzeczy wyjaśnia w znacznym stopniu duży udział Ukraińców. Ze względu na wielką rolę inteligencji i doskonały zmysł organizacyjny spółdzielnie ukraińskie są dobrze postawione i wykazują duży rozwój. Ruch spółdzielczy w woj. południowych odznacza się jednak pewną jednostronnością. Główną jego cechą jest wielka liczba członków spółdzielni rolniczo-spożywczych. W woj. południowych grupuje się ok. 90% członków wszystkich spółdzielni rolniczo-spożywczych w Polsce. Przy założeniu, że spółdzielnie spożywców są typem spółdzielni rolniczych o mniejszym znaczeniu dla rolnictwa, nie należy jednak przeceniać wagi tego ruchu.

Tabl. V Członkowie spółdzielni rolniczych wg województw i typów spółdzielni

Grupy województw	Członkowie spółdzielni rolniczych		Członkowie spółdzielni kredytowych		Członkowie spółdzielni roln.-handlowych		Członkowie spółdzielni roln.-spożywczych		Członkowie spółdzielni mleczarskich		Członkowie spółdzielni „innych”	
	tysięcy	% ogółu członków	tysięcy	% ogółu członków	tysięcy	% ogółu członków	tysięcy	% ogółu członków	tysięcy	% ogółu członków	tysięcy	% ogółu członków
Zachodnie . . .	76	41	54	19	25	—	—	11	14	6	7	—
Centralne . . .	314	165	52	12	4	3	1	131	42	2	—	—
Wschodnie . . .	291	182	63	8	3	33	11	67	23	1	—	—
Południowe . . .	913	374	41	22	2.5	283	31	228	25	6	0.5	—
Ogółem . . .	1 594	762	48	61	4	319	20	437	27	15	1	—

Tabl. V przedstawia liczbę członków w poszczególnych grupach województw i w różnych typach spółdzielni rolniczych. Widoczny jest tu rozwój spółdzielczości rolniczej województw zachodnich. Z wyjątkiem spółdzielczości spożywczej, wszystkie typy spółdzielni rolniczych reprezentują tu duże stosunkowo liczby członków. Charakterystyczna przy tym dla spółdzielców woj. zachodnich jest przynależność do spółdzielni rolniczo-handlowych i „innych”, tzn. specjalnych, przetwórczych lub rolniczych pomocniczych. Podobieństwo struktury spółdzielczości woj. centralnych i wschodnich również w powyższym zestawieniu daje się zauważyć. Przy zbliżonej — małej —

liczbie członków spółdzielni rolniczo-handlowych i „innych” zaznacza się jednak przewaga woj. centralnych w tak ważnej dla rolnictwa spółdzielczości mleczarskiej. Największa liczba spółdzielców woj. wschodnich należy do związków spółdzielni kredytowych. Nic w tym dziwnego, ponieważ nasze ziemie wschodnie potrzebują najwięcej inwestycji. Dużą liczbę członków spółdzielni rolniczo-handlowych w woj. południowych zawdzięczać należy woj. krakowskiemu, które wykazuje 19.5 tys. członków spółdzielni rolniczo-handlowych. W pozostałych województwach południowych ten typ spółdzielni jest bardzo słabo rozwinięty.

Tabl. VI Członkowie spółdzielni rolniczych wg narodowości

Typy spółdzielni	Ogólna liczba członków	Polacy		Ukraińcy i Rusini		Niemcy	
		tysięcy	% ogółu członków	tysięcy	% ogółu członków	tysięcy	% ogółu członków
Kredytowe	762	678	89	63	8	21	3
Rolniczo-handlowe	61	49	81	—	—	10	17
Rolniczo-spożywcze	319	73	23	246	77	—	—
Mleczarskie	437	303	69	129	29	6	2
Inne	15	6	39	5	36	4	25
Ogółem	1 594	1 009	69.5	443	28	41	2.5

„Statystyka ruchu spółdzielczego” nie podaje narodowości członków spółdzielni rolniczych w poszczególnych województwach czy grupach województw, dlatego nie można tu wykazać, jak się przedstawia ta sprawa na podłożu terytorialnym. O narodowości członków może nas tylko poinformować przynależność ich do związków w poszczególnych typach spółdzielni rolniczych.

Jak widać z tabl. VI, związki kredytowo-rolnicze i rolniczo-handlowe skupiają przeważnie Polaków, rolniczo-spożywcze — większą część Ukraińców, duży procent Niemców grupują spółdzielnie „inne”. To ostatnie zjawisko świadczy o inicjatywie i przedsiębiorczości Niemców-rolników, ponieważ ten rodzaj spółdzielni (przetwórcze, rolnicze pomocnicze, specjalne) stanowi pewne novum na terenie Polski.

Żydzi stanowią tak mały procent członków spółdzielni rolniczych, że w rozważaniach niniejszych zostali zupełnie pominięci. Wśród członków spółdzielni rolniczo-handlowych i mleczarskich stanowią oni po 2%, wśród ogółu członków spółdzielni rolniczych — 1%.

Jeżeli chodzi o rozwój spółdzielczości wśród różnych ugrupowań narodowościowych, trzeba zaznaczyć wzrost liczby spółdzielców polskich i ukraińskich, a spadek członków związków niemieckich i żydowskich.

J. Podleska

STAN ZASIEWÓW W DN. 15/XII 1938 R. — Wg danych Gł. Urzędu Stat. stan zasiewów ozimych (przed pokryciem ozimin śniegiem), ustalony na podstawie 3 750 sprawozdań korespondentów rolnych, przedstawiał się przeciętnie dla całej Polski w stopniach kwalifikacyjnych następująco (stopień 5 oznacza stan wyborowy, 4 — dobry, 3 — średni, przeciętny, 2 — mierny, 1 — zły):

	1938		1937	
	15/XI	15/XII	15/XI	15/XII
Pszenica	3.4	3.4	3.6	3.6
Żyto	3.5	3.6	3.8	3.8
Jęczmień	—	3.4	3.5	3.5
Rzepak	3.6	3.6	3.8	3.8
Koniczyna	3.2	3.2	3.1	3.1

Długa, ciepła i w miarę wilgotna jesień sprzyjała rozwojowi zasiewów ozimych oraz ukończeniu prac w polu. Oziminy weszły w okres zimowy dobrze rozwinięte i mocno zakorzenione. W porównaniu ze stanem z dn. 15/XI oziminy prawie nie uległy zmianom. Jednak zachodzi obawa, że silne mrozy, które rozpoczęły się przed dniem 15/XII ub. r., mogły spowodować dość znaczne uszkodzenia w zasiewach bujnie wyrosniętych, a pozbawionych pokrywy śnieżnej.

HANDEL

TRAKTATY I KONWENCJE

ROKOWANIA GOSPODARCZE Z ZAGRANICĄ. — Rok bieżący rozpoczyna się pod znakiem wysoce ożywionych kontaktów zagranicznych w zakresie rozmów gospodarczych. Szereg z nich pozostaje jeszcze niezakończonych z ub. r. i obecnie dopiero znajdzie swe zakończenie, inne — stanowiąc będą rokowania, mające się dopiero rozpocząć. Chronologicznie program rokowań wyglądać będzie w sposób następujący:

Ok. dn. 10 stycznia odbyć się mają w Warszawie rozmowy przygotowawcze dla rokowań o nowy układ polsko-węgierski (p. niżej). Jednocześnie nieomal w Tallinie nastąpią doroczne rozmowy kontyngentowe z Estonią (w latach poprzednich odbywały się one dwukrotnie w Warszawie). W połowie stycznia b. r. rozpoczyna się w Rzymie posiedzenie komisji rządowej polsko-włoskiej w celu odnowienia list kontyngentowych i wprowadzenia szeregu zmian do umowy towarowej i turystycznej. Na początku III dekady stycznia rozpoczyna się w Moskwie rokowania o zawarcie układów gospodarczych polsko-sowieckich, co do których punktacja została już ustalona w grudniu ub. r.

Dn. 9 stycznia rozpoczynają się w Pradze ponowne rozmowy polsko-czesko-słowackie o układ handlowy, wywołane zmianami terytorialnymi, które zaszły w październiku ub. r. Rokowania już trwały przez pewien czas i doprowadziły chwilowo do zawarcia umowy rozrachunkowej, mającej być uzupełnioną układem o obrocie towarowym.

Zwołana do Zakopanego na dz. 5 lutego b. r. kolejna sesja komisji rządowej polsko-niemieckiej zajmować się będzie w dalszym ciągu nowowytworzonym przez zmiany terytorialne w obu krajach stanem rzeczy w zakresie wymiany wzajemnej. W połowie lutego b. r. rozpoczyna się w Warszawie obrady kolejnej sesji komisji rządowej polsko-francuskiej celem ostatecznego ustalenia szeregu zmian w obecnie obowiązującym pomiędzy obu krajami systemie wymiany. Wreszcie, w końcu lutego b. r. rozpoczyna się w Budapeszcie rozmowy polsko-węgierskie, w których weźmie się pod uwagę również zmiany gospodarcze, wywołane przesunięciami terytorialnymi w obu krajach.

Wynika z tego, iż nasza działalność polityczno-handlowa będzie miała w jednym tylko 2 miesiącach b. r. do czynienia aż z 7 krajami. Wskazuje to wyraźnie na skomplikowanie problemów wymiany gospodarczej z zagranicą w epoce, w jakiej żyjemy.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

ZBOŻA I PRZETWORY

— Ruch cen zbóż w okresie 19 ÷ 30/XII 1938 r. kształtował się następująco (w zł za 100 kg):

	19 ÷ 24/XII	27 ÷ 30/XII	Różnica
	Pszenica		
Warszawa . . .	21.42	21.42	—
Poznań . . .	18.25	18.50	+ 1.3
Lwów . . .	20.41	20.58	+ 0.6
Średnia . . .	20.02½	20.50	+ 0.4
	Żyto		
Warszawa . . .	14.42½	14.60	+ 1.2
Poznań . . .	14.24½	14.62½	+ 2.6
Lwów . . .	14.37½	14.62½	+ 1.0
Średnia . . .	14.34	14.75	+ 1.6
	Owies		
Warszawa . . .	15.50	15.00½	— 0.3
Poznań . . .	14.02½	14.21	+ 1.3
Lwów . . .	17.37½	16.37½	—
Średnia . . .	15.30	15.19	—

	Jęczmień zwykły		
Warszawa . . .	16.62½	17.12½	+ 3.0
Poznań . . .	16.75	15.75	—
Lwów . . .	17.37½	17.37½	—
Średnia . . .	16.91½	17.08	—
	Jęczmień browarny		
Warszawa . . .	17.75	18.00	+ 1.4
Poznań . . .	17.00	17.00	—
Lwów . . .	20.00	20.25	+ 1.2
Średnia . . .	18.25	18.41½	+ 1.3

— W okresie sprawozdawczym (od 27 do 30 grudnia) na rynku zbóż i przetworów nastąpiła wskutek wzmocnionej tendencji zwyżka większości norowań. Obroty — w związku z okresem świątecznym — uległy dalszej redukcji. Na giełdzie warszawskiej zysk (w zł na 100 kg) odnotowały następujące zboża i przetwory: żyto I standart 0.25, wszystkie standarty jęczmienia 0.25, oba rodzaje I gat. maki żytniej 0.25, mąka razowa 0.25 oraz wszystkie rodzaje otrąb pszenicznych 0.50; na giełdzie poznańskiej salda tygodniowe (analogicznie) kształtowały się następująco: pszenica 0.25, żyto 0.35, oba standarty owsa 0.25, wszystkie rodzaje i gatunki maki pszennej 0.50, oba rodzaje I gat. maki żytniej 0.50, otręby pszenne grube 0.75 i średnie 0.50, otręby żytnie 0.25 oraz otręby jęczmienne 0.25.

Ogólny obrót na giełdzie warszawskiej w okresie sprawozdawczym wyniósł 9 387 t, w tym 2 885 t żyta (dla okresu, poprzedzającego sprawozdanie, odpowiednie liczby wynosiły: 12 841 i 3 735). **Warszawa.** — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa ładunek wagon (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdanie): pszenica czerwona szklista 22.50 ÷ 23.00, — jednolita 20.75 ÷ 21.25, — zbierana 20.25 ÷ 20.75, żyto I standart 14.50 ÷ 14.75 (14.25 ÷ 14.60), — II standart bez obrotów, jęczmień browarny 17.75 ÷ 18.25 (17.50 ÷ 18.00), — I standart 17.00 ÷ 17.25 (16.75 ÷ 17.00), — II standart 16.75 ÷ 17.00 (16.50 ÷ 16.75), — III standart 16.50 ÷ 16.75 (16.25 ÷ 16.50), owies I standart 15.75 ÷ 16.25, — eksportowy 478 ÷ 488 grl bez obrotów, — II standart 14.75 ÷ 15.25, mąka pszena: I gat. 0 ÷ 30% 41.50 ÷ 42.50, — I gat. 0 ÷ 35% 39.50 ÷ 41.50, — I gat. 0 ÷ 50% 36.50 ÷ 39.50, — I gat. A 0 ÷ 65% 35.00 ÷ 36.50, — II gat. 35 ÷ 50% bez notowań, — II gat. A 30 ÷ 65% 30.50 ÷ 32.00, — II gat. B 35 ÷ 65% bez notowań, — II gat. C 50 ÷ 60% bez notowań, — II gat. D 50 ÷ 65% 25.50 ÷ 26.50, — III gat. 65 ÷ 70% 19.50 ÷ 21.50, — razowa 0 ÷ 95% bez notowań, — pastewna 16.00 ÷ 17.00, mąka żytnia I gat. 0 ÷ 30% 27.00 ÷ 28.00 (27.00 ÷ 27.50), — I gat. 0 ÷ 55% 25.50 ÷ 26.00 (25.00 ÷ 25.50), — razowa 0 ÷ 95% 20.00 ÷ 20.50 (19.75 ÷ 20.25), otręby pszenne grube z przemiału standartowego 12.25 ÷ 12.75 (11.75 ÷ 12.25), — średnie z przemiału standartowego 11.25 ÷ 11.75 (10.75 ÷ 11.25), — młakie z przemiału standartowego 11.25 ÷ 11.75 (10.75 ÷ 11.25), otręby żytnie z przemiału standartowego 10.50 ÷ 11.00, otręby jęczmienne 9.25 ÷ 9.75.

Poznań. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet dostawa bieżąca (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdanie): pszenica 18.25 ÷ 18.75 (18.00 ÷ 18.50), żyto 14.50 ÷ 14.75 (14.15 ÷ 14.40), jęczmień 638/650 grl bez notowań, — nowy 673/678 grl 15.75 ÷ 16.25, — 700/720 grl 16.50 ÷ 17.00, — browarny 16.75 ÷ 17.25, owies I standart 14.35 ÷ 14.75 (14.10 ÷ 14.50), — II standart 13.75 ÷ 14.25 (13.50 ÷ 14.00), mąka wraz z workiem: pszena I gat. 0 ÷ 35% 36.00 ÷ 38.00 (35.50 ÷ 37.50), — I gat. 0 ÷ 50% 33.25 ÷ 35.75 (32.75 ÷ 35.25), — I gat. A 0 ÷ 65% 30.50 ÷ 33.00 (30.00 ÷ 32.50), — II gat. 35 ÷ 50% 29.25 ÷ 30.25 (28.75 ÷ 29.75), — II gat. 35 ÷ 65% 26.25 ÷ 28.75 (25.75 ÷ 28.25), — II gat. 50 ÷ 60% 24.75 ÷ 25.75 (24.25 ÷ 25.25), — II gat. A 50 ÷ 65% 23.75 ÷ 24.75 (23.25 ÷ 24.25), — II gat. 60 ÷ 65% 22.25 ÷ 23.25 (21.75 ÷ 22.75), — III gat. 65 ÷ 70% 18.25 ÷ 19.25 (17.75 ÷ 18.75), — razowa 0 ÷ 95% bez notowań, — pastewna bez notowań, mąka żytnia I gat. 0 ÷ 30% 26.00 ÷ 26.75 (25.50 ÷ 26.25), — I gat. A 0 ÷ 55% 24.25 ÷ 25.00 (23.75 ÷ 24.50), — razowa 0 ÷ 95% bez notowań, — II gat. 30 ÷ 55% bez notowań, — II gat. A 50 ÷ 55% bez notowań, otręby pszenne grube z przemiału standartowego 12.00 ÷ 12.50 (11.25 ÷ 11.75), — średnie z przemiału standartowego 10.50 ÷ 11.00 (10.00 ÷ 11.00), otręby żytnie z przemiału standartowego 11.00 ÷ 12.00 (10.75 ÷ 11.75), otręby jęczmienne 10.25 ÷ 11.25 (10.00 ÷ 11.00).

RYNEK AKCYJNY

za okres od 27 do 30 grudnia 1938 r.

Ultimo roku na rynku akcyjnym giełdy warszawskiej minęło pod znakiem osłabionego nastroju i ograniczonych obrotów. Poza akcjami Norblina, które okres sprawozdawczy zamknęły zyskiem w wysokości